

Skellefteå 2026-08-03

Malin Carlsson
malin.carlsson@mfof.se

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Rättssäker samhällsvård för barn och unga (SOU 2026:8) S 2026/00236

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har beretts möjlighet att lämna remissvar över slutbetänkandet Rättssäker samhällsvård för barn och unga (SOU 2026:8) och lämnar följande yttrande.

MFoF ser positivt på utredningens förslag men har ett par synpunkter som vi önskar att utredningen tar i beaktande:

3.7.3 Ökat inslag av sakkunskap hos socialnämnder

MFoF ser särskilt positivt på förslaget att socialnämnden redan i utredningsförfarandet föreslås få tillgång till de sakkunniga Socialstyrelsen utser för rådgivning och stöd. Liksom utredningen så delar MFoF uppfattningen att socialsekreterare har svårt att veta vilken sakkunnig de kan vända sig till och hur olika experters kompetens ska kunna kvalitetssäkras. Myndigheten delar också utredningens uppfattning om svårigheter att få in uppgifter i tid från både dem som har personlig kännedom om det enskilda barnet, som exempelvis lärare eller behandlande läkare och utlåtanden från en sakkunnig som kan uttala sig om exempelvis en förälders psykiatriska tillstånd eller beroendeproblematik i relation till föräldraförmåga. Därav vore förslaget om en skyldighet att bistå socialnämnden med uppgifter inom viss tid angeläget.

MFoF vill i sammanhanget påtala att socialnämndens socialsekreterare inom familjerätt har liknande utmaningar i att inhämta sakkunnigas kompetens i svåra riskbedömningar. Utredningar och riskbedömningar avseende vårdnad, boende och umgänge liknar utredningar i LVU-mål varför tillhandahållandet av sakkunniga, eller så kallat expertstöd, för dessa frågor lämpligen samordnas. Frågan om ett expertstöd utreds i det pågående regeringsuppdraget *Uppdrag att stärka socialtjänstens arbete med riskbedömningar samt i frågor om vårdnad, boende och umgänge* (S2024/01210).

3.7.4 Ökat inslag av sakkunskap i domstolen

Sedan bestämmelsen den 1 januari 2025 om att domstol ska inhämta sakkunnigutlåtande från legitimerade psykolog i mål eller ärende om vårdnad, boende eller umgänge, när det är nödvändigt för att bedöma risken för att ett barn far illa (6

kap. 19 a § föräldrabalken) trädde i kraft, har det för MFoF framkommit att möjligheten

använts mycket sparsamt. Domare som MFoF varit i kontakt med beskriver svårigheter med att finna sakkunniga psykologer som domstolen kan vända sig till. Representanter för domstolen har även hört av sig till MFoF med frågan om myndigheten kan rekommendera psykologer eller hänvisa dem hur de kommer i kontakt med psykologer med rätt kompetens. MFoF ser det därför angeläget att om Socialstyrelsen får i uppdrag att förordna sakkunniga, där vissa är legitimerade psykologer, att dessa lämpligen även kan tillfrågas för sakkunnigutlåtanden till allmän domstol.

7.2.7 En tydligare bestämmelse om umgänge med barnets bästa som utgångspunkt

MFoF ser det särskilt positivt att bedömningar avseende barns umgänge blir mer enhetliga, oavsett om barnets umgänge sker med utgångspunkt i ett föräldrahem eller i ett av socialnämnden utsett familjehem. De grunder för bedömningen som föreslås i utredningen harmoniserar väl med föräldrabalkens formuleringar om barnets bästa vid bedömning av umgänge, vilket gynnar såväl samsyn inom socialnämnden som familjerna bedömningarna avser.

Carolina Holting
Stabschef

Malin Carlsson
Föredragande utredare